

ДЕКЛАРАЦИЯ ОТ РИО

Върховните одитни институции (ВОИ) работят в полза на обществото.

Участвайки в XXIV-я международен Конгрес на върховните одитни институции (ИНКОСАЙ) в Рио де Жанейро, Бразилия, общността на ИНТОСАЙ:

- обсъди способността за реакция на ВОИ към извънредни ситуации, променяща се среда и нововъзникващи рискове;
- отчете потенциала за по-нататъшно насърчаване и укрепване на глобалния глас на ИНТОСАЙ;
- подчерта значението на принципите и одитните стандарти, които направляват ВОИ при позиционирането в тяхната система за отчетност, за да извършват качествени одити, които имат добавена стойност;
- потвърди ползите от по-нататъшното сътрудничество между ВОИ с органите на ИНТОСАЙ и външните заинтересовани страни; и
- прие Стратегическия план на ИНТОСАЙ за 2023–2028 г.

Способност за реакция на ВОИ

ИНТОСАЙ отчита, че последиците от изменението на климата и други извънредни ситуации, природни и причинени от човека бедствия, финансови кризи и пандемии, поставят предизвикателства пред ВОИ да осигурят контрол, за да подпомогнат своите правителства и граждани при справянето с непредвидените кризи.

Извънредните ситуации също така могат да повлияят на способността на ВОИ да изпълняват функциите си. Напоследък, извънредните ситуации, както и повишената сложност на одитираните теми, подтикнаха ВОИ бързо да адаптират своите дейности. Чрез идентифициране на извлечените поуки, прилагане на най-добри практики и взаимодействие с ИНТОСАЙ и външни партньори, ВОИ могат да подобрят своята способност за реакция .

Съвместната работа в рамките на ИНТОСАЙ може да подпомогне ВОИ при справянето с тези предизвикателства, и при изграждането на обществено доверие чрез различни механизми, подкрепа и съвети. Глобалният глас на ИНТОСАЙ може да насърчи сътрудничеството между ВОИ, за да се гарантира, че важните послания се чуват и извън рамките на одитната общност и могат да въздействат на отговорните за вземането на решения.

Позицията, която всяка ВОИ заема в рамките на институционалната и правна среда в отделните държави, създава изключителна възможност за поддържане на ефективни цикли за обучение и институционално развитие в публичния сектор.

Светът се променя бързо поради много фактори, включително въздействието на цифровизацията и втората информационна революция. ВОИ

трябва да са подготвени за бърза реакция, за да отговорят на тези предизвикателства и да останат актуални.

Укрепване на глобалния глас на ИНТОСАЙ

Глобалният глас на ИНТОСАЙ е стратегия за популяризиране на нашите ценности, резултати и въздействие. За да постигне по-голяма гласност, тази стратегия има за цел укрепване на институционалните връзки и повишаване на ефективността на комуникацията между ИНТОСАЙ и ВОИ, както и с международните организации и обществото. Една от нейните цели е да се съобщават резултатите от одити, извършени от ВОИ, по теми от голямо значение. По този начин, ИНТОСАЙ насърчава нарастването на международна информираност за добавената стойност от работата на ВОИ и подпомага затвърждаването на легитимността на ВОИ в отделните страни, като допринася за постигането на ефективен цикъл на поемане на отговорност, насочен към повишена отчетност и добро управление.

Глобалният глас на ИНТОСАЙ е насочен към обединяване на колективния хор от гласове, свързани с дейността на ВОИ в отделните страни, с акцент върху важната роля, която ВОИ имат при справянето с националните, регионалните и глобалните предизвикателства.

ВОИ работят в динамично развиваща се среда и имат все по-силни и актуални послания за споделяне. Органите на ИНТОСАЙ и регионалните организации могат да дадат повече гласност на тези послания за постигане на по-голяма отчетност, прозрачност и добро управление, като същевременно засилват партньорствата за подобряване на публичното управление.

ИНТОСАЙ отчита, че е време да продължи да надгражда своя потенциал, насочен извън рамките на организацията. Това е осъществимо, както поради естеството на работа, която извършват ВОИ, така и поради нейната надеждност, благодарение на използването на общи стандарти, които гарантират нейното качество и съпоставимост.

Значението на основните принципи

Ключът към постигане на максимален ефект от потенциала на глобалния глас на ИНТОСАЙ и способността за реакция на ВОИ, е те да функционират ефективно. Принципите, заложи в предходните декларации на ИНТОСАЙ и други ключови документи на ИНТОСАЙ, осигуряват основата за подпомагане на развитието на ИНТОСАЙ и ВОИ.

По-конкретно, ИНКОСАЙ подчертава значението на независимостта, прозрачността и професионалните резултати.

Независимост

Независимостта на ВОИ е от основно значение за извършването на обективни и надеждни одити и за други професионални резултати, за постигане на желаните ефекти.

Независимостта на ВОИ се гарантира в конституцията или с друг правен акт. ВОИ също имат полза от достатъчно широк мандат по отношение на обхват на одита и вида дейности, които могат да извършват. Рамките на мандата са особено важни за ВОИ, функциониращи в сложни и предизвикателни ситуации.

Прозрачност

Ясна и навременна комуникация със заинтересованите страни относно тяхната роля и мандат и как това може да увеличи ефективността на ВОИ. Най - общо, този процес може да се подпомогне чрез глобалния глас на ИНТОСАЙ.

ВОИ изграждат доверие и надеждност чрез резултатите от своята работа, като са прозрачни и отговорни в своите действия.

Професионални резултати

Независимите одити, които ВОИ извършват на държавните операции допринасят значително за поемането на отговорност в публичния сектор относно управлението и използването на публичните ресурси.

ВОИ поддържа високо ниво на професионализъм чрез стратегически подход към одиторската компетентност, основан на задълбочено обучение и споделяне на знания.

Качеството на тази работа трябва да бъде подкрепено и от прилагането на ясни, уместни и високи професионални стандарти, каквито предоставя Рамката за професионални становища на ИНТОСАЙ.

Като докладват за своите одитни констатации и формулират практически препоръки за подобрене, ВОИ предоставят възможност на лицата, натоварени с управлението на публичния сектор, да предприемат коригиращи действия и по този начин да подобрят управлението.

Как ВОИ могат да подобрят сътрудничеството си със заинтересованите страни

Насърчаването на по-ефективен глобален глас и способността за реакция към променящата се среда и възникващите рискове, налага на ВОИ да подобрят начина, по който си сътрудничат взаимно и със заинтересованите страни.

ВОИ си взаимодействат чрез органите и регионалните организации на ИНТОСАЙ, които предоставят възможности за сътрудничество, обмен на идеи и споделяне на знания.

В частност, ИНТОСАЙ:

- работи колективно, като използва уменията, знанията и опита на цялата общност;
- предоставя на ВОИ глобален глас за повишаване на осведомеността относно рисковете, предизвикателствата и постиженията;
- съчетава знания и опит за постигане на въздействие чрез своя глобален глас;

- подкрепя своите ВОИ – членове чрез стандарти, развитие на капацитет и споделяне на знания;
- гарантира актуалност, като реагира на променящия се свят и на нуждите на своите членове;
- използва технологията ефективно за взаимодействие и комуникация;
- има отговорност към своето въздействие върху околната среда; и
- потвърждава своя ангажимент към Целите за устойчиво развитие.

Работейки заедно в общността на ИНТОСАЙ, ВОИ си сътрудничат в духа на почтеност, приобщаване и взаимопомощ. Успехът на ИНТОСАЙ зависи от отдадеността и ангажираността на нейните членове.

Заключение

Общността на ИНТОСАЙ се събра в Рио де Жанейро, Бразилия, през ноември 2022 г. на XXIV ИНКОСАЙ и призова ИНТОСАЙ да продължи работата си като:

- реагира на променящата се среда, възникващите рискове и глобални предизвикателства и чрез извършване на съответната подходяща работа;
- отчита положителния потенциал на ИНТОСАЙ да използва своя глобален глас, благодарение на резултатите от своята работа;
- потвърждава значението на принципите, които определят организацията на всяка ВОИ в рамките на техните индивидуални системи за отчетност, предоставят качествена работа и си сътрудничат със заинтересованите страни и помежду си; и
- продължава да насърчава засилване на сътрудничество със заинтересованите страни за постигане на напредък в работата на ВОИ и ИНТОСАЙ.

В допълнение, общността на ИНТОСАЙ:

- призовава за участие на всички органи на ИНТОСАЙ, регионални организации и външни партньори в засилването на обхвата и въздействието на ИНТОСАЙ; и
- потвърждава значението на ВОИ за приноса към ефективното функциониране на правителствата в помощ на пострадалите по време на извънредни ситуации.